

Een schaakvakantie in zomers Zeeland

DOOR HENK VAN GOOL

Van 6 tot en met 13 augustus vindt in Vlissingen het Hogeschool Zeeland Schaaktoernooi plaats. Op de deelnemerslijst staat dit jaar slechts één Limburgse schaker - maar niet de minste: Max Warmerdam uit Tegelen.

Voor de schaakliefhebber is het de perfecte vorm van vakantievertier. Overdag geniet je van een strandvakantie. 's Avonds neem je achter het schaakbord plaats in een gerenommeerd Nederlands toernooi. Het kan deze maand in Vlissingen. Afgezien van de vakantie/hobby-combinatie is ook de kans om je krachten met een wereldtopper te meten een aantrekkelijk aspect. Alle deelnemers spelen in één grote groep en als je in de eerste paar ronden goed presteert en je hebt wat geluk met de indeling, dan kun je bijvoorbeeld zomaar tegenover de nummer 18 van

de wereld komen te zitten. In 1995 gestart als het Zeeland Open, mag het Hogeschool Zeeland Schaaktoernooi zich sinds de eerste editie namelijk verheugen in de belangstelling van heel wat schaaktoppers. Sla de lijst met ex-winnaars er maar eens op na: oud-Fide-wereldkampioen Rustam Kazimdzhanov, de huidige nummer 4 van de wereld Fabiano Caruana en, vorig jaar nog, de Georgiër Baadur Jobava. Hij maakt vlak onder de wereldtop furore met zijn avontuurlijke manier van schaken.

Vanuit Limburg was er daarom al-

tijd wel een (bescheiden) afvaardiging, die aan dit open toernooi deelnam. Nu moet één deelnemer namens Limburg de eer hoog houden. Max Warmerdam (foto) staat voor dit evenement als 37ste genoteerd. In 2015 eindigde hij met zes punten uit negen partijen op de 29ste plaats. Nu, een jaar verder in zijn ontwikkeling, zal hij een serieuze poging doen om in de buurt van een topklassering te komen. Hij krijgt daarbij concurrentie van onder andere de Nederlandse topspeler Loek van Wely, die dit keer als eerste geplaatst is. Ondanks de afwe-

Diagram 1

DENKSPORT SCHAKEN

zigheid van de Poolse GM Krasenkow, die het toernooi al vier maal won, is ook deze 20ste editie (de organisatie telt de eerste twee jaren onder de naam 'Zeeland Open' niet mee) met maar liefst 63 titelhouders en deelnemers uit alle delen van de wereld weer sterk bezet. Het zal voor een eenzame Limburger een hels karwei worden om zich in dit schaakgeweld te handhaven.

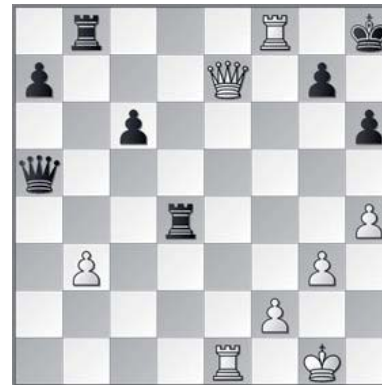

Diagram 2

Gaat de één voor de prijzen, voor de ander betekent 'Vlissingen' puur vakantieplezier: zonnen op het strand, wat fietsen in de duinen, lekker eten en natuurlijk schaken... Het is dan ook geen wonder dat dit toernooi al weken van tevoren volgeboekt is en dat de meest recente inschrijvers op een wachtlijst terechtgekomen. De grote aula van de Hogeschool Zeeland biedt immers 'slechts' plaats aan 262 deelnemers. Als opwarmertje een partijfragment uit het toernooi van verleden jaar van Neerlands super-GM Loek van Wely, die ook dit jaar weer tot de kanshebbers op de eerste plaats behoort, tegen supertalent Jorden van Foreest (zie diagram 1) L. van Wely - J. van Foreest **38.Pxe6!** Van Wely profiteert van het feit dat Le7 niet gedekt staat **38...**, **fxe6** beter **38...**, **Lxe6** **39.Lxe6**, **Lf6** **39.Lxe6+**, **Lxe6** **40.Dxe6+**, **Kh8** **41.Dxe7**, **Dxa6** **42.Tf7**, **Txd4** **43.Te1**, **Da5** **44.Tf8+** **1-0** (zie diagram 2) Zwart heeft zijn pionnen terug, maar de witte aanval slaat door. Er kan volgen: **44...**, **Txf8** **45.Dxf8+**, **Kh7** **46.Te7**, **Tg4** **47.Te8**, **Dd5** **48.h5!**, **Dxh5** **49.Dg8+**, **Kg6** **50.Te6+**, **Kf5** **51.Dc8** en er staat een dodelijk aftrekschaak aan te komen.

De Olympische Spelen voor schakers

DOOR HENK VAN GOOL

Op donderdag 1 september begint in Bakoe de 42e schaakolympiade. Zo'n 170 landen binden dan de strijd met elkaar aan om uit te maken wie het beste schaakteam in de wereld heeft.

Het Olympisch vuur ontbrandt, niet alleen in Rio de Janeiro maar – symbolisch – ook in Azerbeidzjan. Voor denksporters is geen plek op de Spelen, dus hebben schakers hun eigen Olympiade. Begin augustus werd in het centrum van Bakoe de countdown timer geactiveerd, die de tijd tot aan de start van dit supertoernooi aftelt. De eerste officiële schaakolympiade dateert uit 1927. In Londen kwamen toen nog slechts zestien landen bijeen. Het Nederlandse team, met kopman Max Euwe, behaalde destijds een fraaie vierde plek achter winnaar Hongarije. Sindsdien is het evenement om de twee jaar georganiseerd in een ander land, waarbij de Tweede Wereldoorlog een groot

hiaat sloeg in de wedstrijdenreeks. De organisatie ziet er tegenwoordig heel anders uit dan toen. Met plusminus 170 landen is het nu het vierde grootste sportevenement in de wereld. Ook het huidige Nederlandse team ziet er heel anders uit. Behalve de heren zijn nu ook de dames van de partij, die overigens wel hun eigen toernooi spelen. De herenploeg bestaat uit jonge spelers die, aangevoerd door 's lands wereldtopper Anish Giri, zich staande moeten zien te houden in een zwaar deelnemersveld.

Nog 31 dagen en dan begint de schaakolympiade in Bakoe.

Waar bij de 'gewone' Olympische Spelen altijd een contingent Limburgers afgevaardigd wordt, blijft de Nederlandse delegatie voor de schaakolympiade verstoken van Limburgse inbreng. Limburg ontbeert momenteel nu eenmaal een landelijke topper, die een uitnodiging voor dit selecte gezelschap in de wacht kan slepen. Toch zijn er in het verleden twee (ex)Limburgers geweest, die de eer hadden hun bijdrage aan het olympische team te leveren. De bekendste is grootmeester Paul van der Sterren. Zijn

Diagram 1

DENKSPORT SCHAKEN

vuurdoop was in het Zwitserse Lucerne in 1982. Daarna heeft hij nog zeven maal deelgenomen, de laatste keer in 2000 te Istanboel. Minder bekend is de deelname van oud-Heerlenaar en Internationaal Meester Rudy Douven. Zijn deelname is beperkt gebleven tot één olympiade, die van Thessaloniki in 1988. Samen met Paul van der Ster-

Diagram 2

ren en de andere teamleden behaalde Nederland toen wel en van zijn beste prestaties ooit: een derde plaats achter winnaar Sovjet Unie. De tweede plaats in Haifa 1976 is nog altijd onovertroffen. Zowel Van der Sterren als Douven had een belangrijk aandeel in de teamscore. Toch maar weer Limburgers meenemen de volgende keer?

Diagram 1: B. Houshan – P. van der Sterren. 1e ronde Lucerne 1982. De allereerste partij in zijn allereerste Olympiade. Van der Sterren geeft hier meteen zijn visitekaartje af. **29...Dxd4!** Maakt optimaal gebruik van de verzwakte diagonaal b6-g1. **30.Dxd4,Lxc5 31.e3,Lxd4 32.exd4** en zwarts pluspion op de damevleugel gaf de doorslag (0 – 1).

Diagram 2: R. Douven – R. Antonio jr. 9e ronde Thessaloniki 1988. Na een benoni-partij met wisselende kansen profiteert Douven van zijn vrije d-pion. **43.d7** onderbreekt de *re rij* zodat de zwarte dame niet meedoet in de verdediging. **43...Td8** Op **43...Pxd7** volgt **44.Df7** met de dreigingen **Txd7** en **Dxh7** mat. **44.Pf7+,Kg7 45.Pxd8,Da1+ 46.Kh2,De1 47.Df7+ 1 – 0** Het is mat in 5.

Race tegen de klok op Duitse bodem

DOOR HENK VAN GOOL

Een aantal leden van de Blerickse Schaakvereniging is niet alleen binnen Limburg, maar ook over de grens actief. Onlangs werden enkele aansprekende resultaten neergezet.

Dirk Bergmans, voorzitter van SV Blerick, is heel actief in de schaaksport. Hij speelt niet alleen in Nederland, maar ook internationaal de ene na de andere wedstrijd. De ene keer een toernooi in het Belgische Gent, een andere keer speelt hij wedstrijden voor de Duitse schaakvereniging Rheydter SV. Hij geeft daarmee een voorbeeld aan zijn clubleden om de uitdaging ook eens buiten Limburgs grondgebied te zoeken. Bergmans speelt graag snelschaaktoernooien, wedstrijden waarbij men per speler maximaal tien minuten bedenktijd krijgt. Duitsland biedt hiervoor volop mo-

gelijkheden. Bergmans: „Duitsland heeft veel meer een snelschaakcultuur dan Nederland. Op de clubavond van Rheydt stelt men na de competitie vaak voor nog wat te gaan snelschaken. Jong en oud doen dan met veel enthousiasme mee, terwijl bij Nederlandse clubs veel schakers afhaken met als argument dat het speeltempo hen niet ligt.” In juni nam hij samen met clubgenoot José Alonso deel aan de Bezirks-Blitz-Einzelmeisterschaft, georganiseerd door schaakclub Turm Kleve. De bedenktijd per speler was slechts vijf minuten. Het

Dirk Bergmans
FOTO ARCHIEF BERGMANS

werd een groot succes. Bergmans scoorde in veertien speelrondes maar liefst dertien punten en won daarmee dit toernooi met grote overmacht. Zijn clubgenoot werd netjes vierde. Niettemin relativeert Bergmans zijn prestatie: „Een paar keer ben ik langs de rand van de afgrond gegaan. Zo heb ik een partij gewonnen met nog één seconde op de klok in een verloren positie. Mijn tegenstander ging echter door de tijd. Zo gaat dat met blitzschaak.” Ook een ander lid van de Blerickse SV ging onlangs in Duitsland het gevecht aan met de schaakklok.

Simultaan Martijn Dambacher
FOTO PETER SMITH

DENKSPORT SCHAKEN

Grootmeester Martijn Dambacher kreeg een invitatie uit Mönchengladbach, om daar een kloksimultaan te komen geven. De moeilijkheid voor Dambacher was dat zijn opponenten hun bedenktijd zelf konden indelen. De tegenstand werd daardoor een stuk zwaarder. De locatie was buitengewoon. Ge-

Diagram 1

speeld werd bij schaker/verzamelaar Willy Kempen. Hij heeft de kelder bij hem thuis ingericht als een soort museum, waar hij behalve prachtige spellen en boeken op schaakgebied ook uurwerken verzamelt. In deze ambiance nodigt hij af en toe een select gezelschap schakers uit voor een schaaksessie en een etentje. Dambacher toonde zich van zijn sterkste kant en versloeg twaalf van de veertien tegenstanders. Hij hoefde slechts twee remises toe te staan. Bescheiden laat hij zien hoe één van de spelers erin slaagde hem op remise te houden.

Zie diagram 1 Dambacher heeft wit. Hij heeft een dame geofferd voor een winnende aanval. Een onnauwkeurigheid geeft zijn opponent echter de kans de partij te redden. Het commentaar is van Dambacher: **1.Tdd7?** (1.g3,Dxc4 2.Tdd7 had inderdaad gemakkelijk gewonnen) **1..,Td8!** **2.Tdf7+** (2.g3,Txd7 3.gxh4,Txg7 4.Lxg7, Kxg7 moet remise zijn) **2...Ke8** **3.g3,Td1+** **4.Kg2,De4+** **5.Kh3** (hier dacht ik nog steeds te winnen, maar...) **5...Dg4+** **6.Kg2** (6.Txg4,fxg4 7.Kxg4,Kxf7 is het probleem) **6...De4+** remise.

Limburgse jeugd in EK in Praag

DOOR HENK VAN GOOL

Op dit moment nemen de Limburgse toptalenten Max Warmerdam en Siem van Dael deel aan het Europees jeugdkampioenschap in Praag. De aanloop naar dit kampioenschap lag geplaveid met sportieve en financiële hobbels.

Om op topniveau te kunnen spelen en presteren zal een sporter de nodige drempels moeten nemen. Op de eerste plaats zal hij (of zij) zichzelf moeten overwinnen, door de discipline op te brengen dagelijks te trainen volgens een schema, dat hij samen met zijn trainer heeft opgesteld, en door de nodige sterk bezette toernooien te spelen om praktijkervaring op niveau op te doen. Dan moet hij zijn concurrenten overwinnen om voor zichzelf een plekje op een internationaal kampioenschap te reserveren. Als hij zich heeft weten te kwalificeren, moet hij vervolgens - behalve zor-

gen dat hij fysiek en mentaal fit genoeg is - ook nog aan de financiële middelen zien te komen om af te kunnen reizen naar een EK of WK. Max Warmerdam en Siem van Dael hebben beiden een dergelijk traject moeten doorlopen. Door fanatiek te trainen en wedstrijden te schaken wisten ze uiteindelijk een plaats bij het EK in Praag te veroveren. Daarna begonnen de voorbereidingen en moesten er keuzes worden gemaakt. Hoe lang train ik en op welke onderdelen? Aan welke toernooien neem ik deel? Hoe kom ik aan geld om training, begeleiding en reis-

Max Warmerdam. FOTO T NGLUYFN

verblijfkosten te kunnen betalen? Wat de toernooien betreft kozen beiden elk voor een andere route. Terwijl Van Dael in juli een druk programma afwerkte, door deel te nemen aan het Science Park schaaktoernooi in Amsterdam en het Open NK in Dieren, koos Warmerdam voor augustus: het HZ toernooi in Vlissingen, dat een stuk dichtter op de aanvang van het EK geprogrammeerd was. Fondsenwerving werd door de jeugdschakers op dezelfde wijze gedaan. Omdat de financiële middelen van de KNSB beperkt zijn, moesten

Siem van Dael. FOTO 7 PFNG

DENKSPORT SCHAKEN

ze andere bronnen aanboren om hun uitzending naar het EK te kunnen bekostigen. Gelukkig bestaat tegenwoordig crowdfunding. Via de website Talentboek.nl, waar ex-top-schaatster Yvonne van Gennip projectmanager is, krijgen Nederlandse talenten in alle takken van sport de kans zich te presenteren en sponsors te werven om hun dromen te

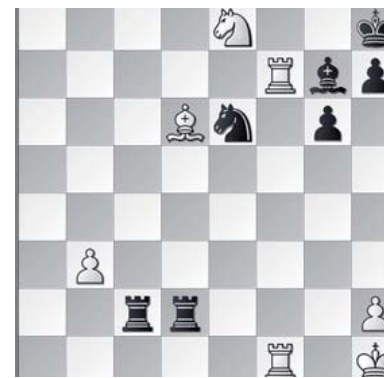

Diagram 1.

kunnen verwezenlijken. Ook Warmerdam en Van Dael maakten hiervan gebruik. Ze slaagden erin voldoende geld op te halen om hun EK-deelname mogelijk te maken.

In hun kielzog is er nog een andere Limburgse jeugdspeler die zich de laatste tijd sterk doet gelden. Helaas doet hij niet mee aan het EK, maar Ruud van Meegen eindigde verrassend als vierde bij de Nederlandse jeugdkampioenschappen en bij het Open NK in Dieren wist hij onder andere Internationaal Meester Migchiel de Jong te verslaan.

Uit deze partij een fragment: **zie diagram 1**, Van Meegen - De Jong. *Beide koningen staan niet echt veilig. Van Meegen vond een manier om zijn aanval beslissende kracht te geven door verrassend zijn loper, de enige verdediger die voorkomt dat hij zelf mat loopt, in de aanbieding te doen. 32.Le5! dreigde de loper op g7 te veroveren. De Jong kon echter niet slaan op e5 vanwege mat: 32...Lxe5 33.Tf8+ Pxf8 34.Txf8 mat. Hij probeerde nog 32...Kg8 maar moest na 33.Pxg7,Tc6 34.Pxe6 toch zijn koning omleggen.*

Volgende week meer over de verrichtingen van de jeugd bij het EK.

Een degelijk EK voor de Limburgse jongens

DOOR HENK VAN GOOL

Max Warmerdam uit Tegelen en Siem van Dael uit Reuver hebben van 17 tot en met 28 augustus deelgenomen aan het EK Jeugdschaak in Praag. Het werd geen topklassering, maar beiden hebben naar vermogen gepresteerd.

Het toernooi werd gehouden in viersterrenhotel Praha. Daar werden ook de deelnemers ondergebracht. De Nederlandse delegatie bestond uit veertien schakers. De vier begeleiders waren grootmeester Zhaoqin Peng, de internationaal meesters Merijn van Delft en Stefan Kuipers en FIDE-meester Frank Erwich. De meeste landgenoten eindigden in de middenmoot. Eline Roebers uit Amsterdam leverde een top-prestatie bij de meisjes tot en met 10 jaar. De Nederlands kampioene in haar categorie deed tot een ronde voor het einde nog mee om de medailles. Na een nederlaag tegen een sterke Russin werd ze tiende. Hetzelfde gold bij de jongens tot en met 14 jaar. De Rotterdammer Liam

Vrolijk (Nederlands kampioen tot en met 14) werd zelfs beste Nederlander door met een score van 6,5 punten op een gedeelde zesde plaats te eindigen.

Tot de spelers die een goede prestatie leverden behoorden ook Max Warmerdam en Siem van Dael. Warmerdam moest het vooral van een sterke tussensprint hebben om uiteindelijk met zes punten op een gedeelde dertiende plaats te eindigen in de categorie tot en met 16 jaar. Hij deelde die plek met onder anderen zijn vriend Robby Kevlishvili uit Zoetermeer, die ook zes punten

scoorde. Van Dael had het in de categorie tot en met 12 jaar niet gemakkelijk. Een bliksemstart, later gevolgd door een sterke finish, leverden hem toch nog 5,5 punten en een gedeelde 29ste plaats op.

In de marge van de groep tot en met 16 jaar speelde een jongeman mee die van 2006 tot en met 2009 lid was van de SV Voerendaal. Michal Slomczewski komt inmiddels uit voor Polen. Opmerkelijk was echter dat hij nog steeds de Nederlandse vlag achter zijn naam had. In 2010 deed hij voor Nederland mee aan het WK jeugd in het Griekse Halki-

De Nederlandse delegatie voor het EK Jeugdschaak. FOTO T. NGUYEN

DENKSPORT SCHAKEN

diki. Sindsdien ziet de FIDE hem telkens als Nederlander. Naar verluidt kost het veel geld om je nationaliteit bij de FIDE te laten omzetten. Wellicht wil de familie Slomczewski dit zelf ook niet. Gezien zijn speelsterkte (hij was één van de mindere schakers in zijn groep) kan Slomczewski met een score van drie punten best tevreden zijn. De diagrammen tonen een

paar goede zeges van Warmerdam en Van Dael.

Diagram 1 Landi – Warmerdam
De zwarte pionnen staan klaar voor de beslissende doorbraak. **37...b3 38.axb3,a2 39.Ta1,Dxb3 40.e5,Tc3 41.Lf1,Db2 42.Dd1,Tb3 43.Kh2,Dxa1! 0 – 1 na 44.Dxa1,Tb1 45.Dc3,a1D staat zwart veel materiaal voor.**

Diagram 2 Jordanov – Van Dael
38.Pxe4 Jordanov mist een plotselinge overval op zijn koning **38...Da7! 39.Dc3** voorkomt mat, maar... **39...Da2+,Kc1 40.Pe2+** met damewinst 0 – 1.

Diagram 1

Diagram 2